

Daan Roosegaarde en Cristina Gamboa inspireren en waarschuwen tijdens webinar van Forbo

Een CO₂-neutrale toekomst moet vandaag beginnen

Vernieuwer en kunstenaar Daan Roosegaarde en Cristina Gamboa, CEO van de World Green Building Council, zetten vorige week hun inspirerende visie uiteen tijdens de allereerste internationale webinar van Forbo Flooring Systems. De titel: *A vision for a CO₂-neutral future*. Tijdens de webinar drongen de twee gasten er ook op aan om veranderingen door te voeren voor het te laat is. Gamboa: “Een wereld bouwen die vernietigt, dat is niet langer houdbaar.”

Dat de CO₂-uitstoot dringend naar omlaag moet, dat weten we intussen maar al te goed. De wereldwijde gevolgen van de klimaatverandering worden namelijk steeds groter en ernstiger. Volgens Gamboa moet iedereen de krachten bundelen als we de opwarming van de aarde tot hoogstens 1,5 graden Celsius willen beperken. De bouwsector zal hierin een belangrijke rol spelen. Zo legt de CEO van de World Green Building Council (WorldGBC) uit dat deze sector momenteel verantwoordelijk is voor 39 procent van de wereldwijde energiegerelateerde CO₂-uitstoot en dat het volume aan gebouwen de komende dertig jaar zal verdubbelen. Gamboa pleit voor een radicale omslag: “Deze planeet is onze enige thuis. Vandaag al moeten we een nieuwe toekomst opbouwen, niet morgen.” Als we tegen 2030 de CO₂-uitstoot met de helft willen terugdringen en tegen 2050 volledig energieneutraal willen zijn, moeten we gebouwen anders gaan ontwerpen en bouwen.

Kort gezegd: de WorldGBC moedigt architecten aan om anders te ontwerpen, roept alle partijen in de bouwsector op om verstandig en zuinig om te springen met energie en water, en pleit voor bouwmethodes zonder afval en met hergebruik van materialen. Bovendien moeten nieuwe gebouwen gemakkelijk kunnen worden aangepast aan nieuwe omstandigheden en moeten we inzien dat een gebouw niet 'af' is zodra het is opgeleverd. Integendeel: de opdrachtgever is verantwoordelijk voor alle stadia van de levenscyclus van een gebouw, en daar hoort ook de verwerking van het 'afval' aan het einde van de gebruiksfase bij. Gamboa besluit: “Het gaat er niet om de dingen wat minder slecht te doen, maar net om meer te doen.”

Gamboa legde de nadruk op zaken als te inschikkelijke wet- en regelgeving, de conservatieve bouwsector en landen die niet of onvoldoende samenwerken op het gebied van bijvoorbeeld infrastructuur en het uitwisselen van goede methodes en praktijken. Ze benadrukt ook de positieve punten. Zo verwijst Gamboa naar de 28 steden die als voortrekkers inzetten op nulenergiegebouwen (zoals Los Angeles) en naar de talloze industriële en wetenschappelijke innovaties die op komst zijn. Bovendien heeft onderzoek onlangs aangetoond dat duurzaam bouwen financieel gezien zinvol is.

Volgens Roosegaarde is het probleem niet een gebrek aan geld, maar een gebrek aan nieuwsgierigheid en verbeeldingskracht: “Hoe kunnen we een nieuwe wereld tot stand brengen als we die ons niet kunnen voorstellen?” De kunstenaar en ontwerper haalde ook de kracht van verbondenheid aan. “Als je je een deel van een geheel voelt, zul je er zorg voor dragen in plaats van het te vernietigen.” Net als Gamboa gelooft Roosegaarde in samenwerking en in het samenbrengen van mensen en disciplines, zoals kunst en wetenschap, industrie en natuur. Met zijn projecten wil hij mensen iets laten voelen, “omdat cijfers alleen niet overtuigend genoeg zijn”.

Denk maar aan zijn project *Waterlicht*, waarbij Roosegaarde denkbeeldige stralen in de lucht projecteerde om te laten zien tot waar het water zou kunnen stijgen als we nalaten om anders te gaan leven. Of *Smog Free*, dat hij creëerde omdat vervuiling nog steeds alomtegenwoordig is. *Smog Free* bestaat uit een reeks torens die de lucht van smog zuiveren. Het residu werd vervolgens gereinigd en van de koolstof werden onder hoge druk juwelen geperst. Die blijken zeer populair, onder meer voor verlovingsringen, aldus hun baanbrekende schepper.

En dan is er nog dat kleine probleempje: het coronavirus. Volgens Gamboa biedt de crisis ons een kans, omdat we noodgedwongen op de pauzeknop moeten drukken: “De crisis legt bloot wat er zich in ons hart afspeelt en toont wat er al heel lang stuk is.” Ze pleit voor een duurzaam economisch herstelplan en waarschuwt ons om niet in onze oude gewoontes te vervallen, zoals we nu al zien gebeuren. Volgens Roosegaarde is COVID-19 niet zozeer een teken van vervlogen tijden, maar een voorproefje van wat ons te wachten staat: “Naast corona staan we als wereld voor een aantal andere enorme uitdagingen. Dit dwingt ons om weer creatief te zijn en opnieuw na te denken. Wat bepaalt ons als mens? Wat maakt ons gelukkig?” Roosegaarde vindt dat we nog een lange weg te gaan hebben. Met een kwinkslag citeert hij president Kennedy over de pogingen om een mens op de maan te krijgen: “We doen het niet omdat het makkelijk is, maar omdat het moeilijk is.”

Forbo Flooring Systems, de organisator van het webinar, stelde vragen aan de sprekers. Enkele daarvan kwamen van architecten en interieurontwerpers die de sessie bijwoonden. Heel wat vragen gingen over interieurs, in het bijzonder over normen zoals EPD's (Environmental Product Declarations of milieuproductverklaringen) waarnaar wordt verwezen in de beoordelingstools die lokale Green Building Councils zoals LEED hebben ontwikkeld. Fabrikanten gebruiken ze om de gebruikers te informeren over de duurzame eigenschappen van hun producten. Gamboa moedigde 'producenten' zoals Forbo Flooring aan om anderen voor te lichten en te inspireren met producten zoals het CO₂-neutrale Marmoleum¹. Roosegaarde voegde daar aan toe dat ook in interieurs alles draait om verbondenheid: “Een goed gevoel, daar gaat het om. Je kunt de vloer, maar ook de muren en de rest van je interieur echt zien. Als je tweede huid als het ware. Wat maakt je gelukkig? Waardoor voel je je verbonden? Dat helpt je om nieuwe ideeën te aanvaarden en je open te stellen.”

De World Green Building Council is een internationaal netwerk van ongeveer zeventig Green Building Councils verspreid over de hele wereld. Het is hun missie om duurzaamheid te bevorderen in de bouwsector. De WorldGBC kijkt niet alleen naar het klimaat, maar ook naar gezondheid, welzijn, een efficiënt gebruik van hulpbronnen en de principes van de circulaire economie. Als lid van het UN Global Compact Network streeft de WorldGBC samen met bedrijven, organisaties en overheden de doelstellingen na die zijn vastgelegd in het Klimaatverdrag van Parijs, net als de wereldwijde doelstellingen voor duurzame ontwikkeling van de VN. Het uiteindelijke doel: een CO₂-neutrale, gezonde, rechtvaardige maar ook veerkrachtige gebouwde omgeving.

Daan Roosegaarde is de oprichter en directeur van Studio Roosegaarde, een baanbrekende onderneming op het gebied van leefbaarheid die streeft naar schone lucht, schoon water, schone energie en schone ruimtes. De mantra *Schoonheid* heeft bij Roosegaarde een dubbele betekenis: zowel in esthetische zin (iets moois, dat bijvoorbeeld via creatieve weg wordt uitgedrukt) als in de zin van puur en gezond ('reinheid'). Roosegaarde is van mening dat deze twee principes de basis moeten vormen voor ons bestaan.

---

¹ Tegen 2040 wil Forbo volledig CO₂-neutraal zijn

Studio Roosegaarde is een echt sociaal ontwerpbureau. Roosegaarde en zijn team van ontwerpers en ingenieurs proberen mensen en technologie dan ook te versmelten in kunst die het dagelijkse leven in een stedelijke omgeving verrijkt, tot de verbeelding spreekt en de klimaatverandering bestrijdt. Studio Roosegaarde staat onder meer bekend om internationaal geroemde projecten zoals Smart Highway (wegen die overdag energie opslaan en 's nachts oplichten), het Space Waste Lab (visualisatie en upcycling van ruimteschroot) en de eerder genoemde projecten.

De webinar *A vision for a CO₂-neutral future* vond plaats in het kader van *Marmoleum Live Forward*, de gloednieuwe campagne van Forbo. De campagne staat in het teken van Marmoleum, dat volledig CO₂-neutraal is – zelfs zonder koolstofcompensatie door middel van certificeringen. Ook Forbo is van mening dat we drastisch anders moeten gaan leven, met name de manier waarop we eten, reizen en van onze vrije tijd genieten. Maar het betekent vooral dat we anders moeten gaan denken. We zijn het aan onszelf en aan toekomstige generaties verschuldigd, zegt de vloerenfabrikant. Met de campagne *Marmoleum Live Forward* nodigt Forbo iedereen uit om mee te bouwen aan een volledig duurzame toekomst waarin we met z'n allen bewust en doordacht beslissingen nemen. Voor die toekomst zijn natuurlijke materialen zoals Marmoleum nodig, dat bijdraagt aan een gezonde en duurzame binnenomgeving.